Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET HET SAMENWERKINGSAKKOORD VAN (DATUM) TUSSEN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, HET VLAAMSE GEWEST EN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST OVER DE AFSTEMMING VAN HET ARBEIDSMARKTBELEID, OPLEIDING, VORMING EN DE BEVORDERING VAN DE MOBILITEIT VAN WERKZOEKENDEN

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet is er op gericht om instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden

Het samenwerkingsakkoord beoogt een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om te streven naar een vlottere werking van de arbeidsmarkt met als doel een grotere mobiliteit van werkzoekenden te realiseren tussen de gewesten.

Hiertoe willen de regeringen zich engageren om in te zetten op de competentieontwikkeling, inclusief de taalkennis, (niet-) technische vaardigheden en de erkenning van eerder verworven competenties, van de werkzoekenden en werknemers.
Beide regeringen streven ook naar een betere afstemming van het onderwijs en de arbeidsmarkt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT: BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld Werk, en is gerelateerd aan het inhoudelijk structuurelement “activering”.

Het regeerakkoord 2019 – 2024 vermeldt in het hoofdstuk “Arbeidsmobiliteit en –migratie” het volgende:

"Aantrekken van talenten blijven we doen volgens het "concentrisch bemiddelingsmodel": eerst in Vlaanderen, dan in de andere gewesten (via samenwerking met Le Forem, Actiris en ADG), de aanpalende grensregio's en tenslotte in het buitenland (ook buiten de EU).

Het nieuwe samenwerkingsakkoord met Brussel krijgt prioritair onze aandacht.

We vergroten het aantal werkzoekenden van Brussel en Wallonië dat in Vlaanderen een vacature vervult, als gevolg van een versterkte samenwerking tussen de VDAB, Le Forem en Actiris op vlak van de automatische vacature-uitwisseling."

Dit ontwerp van decreet is er op gericht om instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Over dit ontwerp van decreet werd geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies gevraagd. Aangezien instemmingsdecreten teksten zijn die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, vallen ze onder de uitzondering van punt 305, eerste alinea, van de Omzendbrief Wetgevingstechniek, en is een advies niet verplicht.

Dit ontwerp van decreet valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse omdat er geen vrije beleidsruimte bestaat.

De Inspectie van Financiën verleende op 30 maart 2020 een gunstig advies.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 12 mei 2020.

De SERV heeft een advies verleend over het ontwerp van decreet op 7 september 2020. Dit advies heeft geen aanleiding gegeven tot aanpassingen aan de van het voorliggende samenwerkingsakkoord. Het betrof elementen die dit samenwerkingsakkoord overstijgen maar van nut zijn voor het uitwerken van de samenwerkingsovereenkomst tussen VDAB en Actiris.

De BANSPA heeft een advies verleend op 5 oktober 2020. Dit advies heeft aanleiding gegeven tot aanpassingen aan artikelen 6, 7, 13, 14 en 15 van het voorliggende samenwerkingsakkoord.
Voor artikel 6 betreft het een toevoeging rond de uitwisseling en digitale verwerking van gegevensstromen, voor artikel 7 de samenwerking met partners. In artikel 13 bevat de toevoeging een verduidelijking over de interregionale tewerkstellingscel. In artikel 14 wordt de deelname aan de beleidswerven van de Strategie GO4Brussels 2030 omtrent alternerend leren en scholing en werk toegevoegd. In artikel 15 wordt de adviesbevoegdheid van BANSPA verduidelijkt.
De overige elementen van het advies van BANSPA betroffen voorstellen tot wijzigingen aan regelgeving (bvb. het maatwerkdecreet). Deze overstijgen voorliggend samenwerkingsakkoord.

De Vlaamse Toezichtscommissie heeft op 8 september een advies verleend m.b.t. het voorliggende ontwerp van decreet en het samenwerkingsakkoord. Naar aanleiding van dit advies is een extra passage opgenomen in de Memorie van Toelichting bij de bespreking

van artikel 5, 6, 12 en 14 van het Samenwerkingsakkoord. De toevoegingen aan deze artikelen betreffen verduidelijkingen over de verwerking van de persoonsgegevens.

De Raad van State heeft op 29 januari 2021 een advies verleend m.b.t. het voorliggende ontwerp van decreet en het samenwerkingsakkoord.

De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft, op vraag van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, op 21 mei 2021 een advies verleend m.b.t. het voorliggende ontwerp van decreet en het samenwerkingsakkoord.

Het advies van de Raad van State en de Gegevensbeschermingsautoriteit leidden tot een aantal aanpassingen in artikelen 1, 14, 15, 17, 19 en 21.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggende samenwerkingsakkoord beoogt een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om te streven naar een vlottere werking van de arbeidsmarkt met als doel een grotere mobiliteit van werkzoekenden te realiseren tussen de gewesten.

Hiertoe willen de regeringen zich engageren om in te zetten op de competentieontwikkeling, inclusief de taalkennis, (niet-) technische vaardigheden en de erkenning van eerder verworven competenties, van de werkzoekenden en werknemers.
Beide regeringen streven ook naar een betere afstemming van het onderwijs en de arbeidsmarkt.

Dit samenwerkingsakkoord vervangt de samenwerkingsakkoord van 2006 en 2011 die niet langer een antwoord kunnen bieden op de veranderingen die zich de voorbije jaren hebben voorgedaan:

1) De zesde staatshervorming heeft geleid tot het invullen van een aantal voorheen federale bevoegdheden op gewestelijk niveau (bijvoorbeeld controlebevoegdheid op actieve en passieve beschikbaarheid van werkzoekenden en doelgroepenbeleid). Daarnaast heeft het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de aanvullende gemeenschapsbevoegdheid voor beroepsopleiding verworven bij de laatste staatshervorming.

2) De Vlaamse economie is ondertussen geëvolueerd naar een knelpunteconomie. De socio-economische vooruitzichten en de demografische evolutie geven aan dat we het komende decennium naar een blijvende knelpunteconomie gaan. Vlaanderen vergrijst en er komen onvoldoende jongeren op de arbeidsmarkt om de pensioneringsgolf van de babyboomgeneratie op te vangen. Het Brussels Gewest daarentegen vergroent (verjongt) en zal in het komende decennium niet over voldoende arbeidsplaatsen beschikken om deze nieuwe generaties arbeid te kunnen verschaffen.

3) De inzichten in hoe de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten moeten samenwerken om de problemen om de arbeidsmarkt aan te pakken, zijn ook geëvolueerd. VDAB en Actiris moeten samen naar de noden van arbeidsmarkt kijken en oplossingen bieden.

Beide diensten moeten ervoor zorgen dat elke vacature van elke werkgever automatisch zijn weg vindt naar elke werkzoekende in Vlaanderen en Brussel. En dat elke burger in Vlaanderen en Brussel vrij kan solliciteren in het andere Gewest en dit bij voorkeur via de digitale weg (automatische matching van vacatures aan je profiel in Mijn Loopbaan of MijnActiris). De burger zou zich niet langer moeten inschrijven bij de andere arbeidsbemiddelaar om van die dienstverlening te kunnen genieten. Een Vlaamse werkgever zou naast de dienstverlening van VDAB ook een dienstverlening van Actiris moeten kunnen vragen (via de VDAB). VDAB en Actiris moeten er samen voor zorgen dat de Brusselse werkzoekenden over de gepaste competenties beschikken (technische vaardigheden, taalkennis, soft skills, mobiliteit,...) om in Vlaanderen te kunnen komen werken.

4) Naast deze ontwikkeling van gemeenschappelijke diensten voor werkzoekenden en bedrijven, is er ook een nood aan meer intensieve en gecoördineerde samenwerking tussen de publieke diensten voor wat betreft de integratie op de arbeidsmarkt van specifieke doelpublieken, waaronder nieuwkomers en inburgeraars, anderstaligen, jongeren en bij uitbreiding alle nieuw ingeschreven werkzoekenden, of andere te bepalen specifieke doelpublieken.

5) Ook op vlak van het alternerend leren en het Duaal leren zijn er nieuwe ontwikkelingen, waar de uitvoerende partners binnen het domein Werk actief aan meewerken (Syntra, VDAB, Actiris, Tracé Brussel,...), elk vanuit de eigen bevoegdheid. Binnen dit kader nemen deze partners verschillende nieuwe opdrachten op, waarover hernieuwde afspraken over de rolverdeling en samenwerking aan de orde zijn.

B. BEKNOPTE TOELICHTING VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Het voorliggend ontwerp van decreet geeft de samenwerking tussen Brussel en Vlaanderen en de desbetreffende gewestelijke bemiddelingsdiensten VDAB en Actiris een juridische basis.
Het samenwerkingsakkoord bepaalt de principes en de werkwijze die VDAB en Actiris dienen te volgen om dit te realiseren:

- Vanuit een gezamelijke (jaarlijkse) arbeidsmarktanalyse stellen VDAB en Actiris samen de knelpunten vast op de arbeidsmarkt
- Op basis van die bevindingen bepalen de Raden van Bestuur van VDAB en Actiris de concrete acties en doelstellingen die dienen gerealiseerd te worden als antwoord op de vastgestelde knelpunten
- VDAB en Actiris monitoren samen de pendelstromen en de interregionale mobiliteit
- VDAB en Actiris zetten een brede gezamenlijke dienstverlening op naar Brusselse werkzoekenden en bedrijven om die interregionale mobiliteit te faciliteren en te bewerkstelligen
- VDAB en Actiris maken ook afspraken met het Agentschap voor Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands om inburgeraars en anderstaligen te integreren op de arbeidsmarkt.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Vlaamse Gemeenschap voorziet voor de uitvoering van het samenwerkingsakkoord een jaarlijkse budget van €200.000 voor de sensibilisering van Brusselse werkzoekenden om Nederlands te leren en in Vlaanderen te komen werken. Daartoe investeert ze jaarlijks €200.000 in het communicatiebudget van VDAB in Brussel.

De Vlaamse Gemeenschap houdt ook haar jaarlijkse inbreng van €457.000 aan voor de werking van de Werkwinkels in Brussel. Deze middelen zijn voorzien op het reguliere VDAB-budget voor Brussel.

De kosten verbonden aan de communicatie en de Brusselse Werkwinkels worden opgevangen in het bestaande begrotingsartikel Werk JB0/1JDB2CY-IS.

De Vlaamse Gemeenschap investeert in de NT2-opleidingen (Nederlands voor anderstaligen) via de reguliere Onderwijsbudgetten voor de opleidingen die georganiseerd worden door de CVO en CBE en via het reguliere VDAB-budget voor de opleidingen die VDAB zelf organiseert of via andere marktaanbieders. Dit budget is flexibel en hangt af van de noden van het moment (flexibele programmatie).

Daarnaast blijft de inzet van VDAB in Brussel voor het uitoefenen van de dienstverlening binnen de gemeenschapsbevoegdheid van Beroepsopleiding aangehouden. Conform de toepassing van de Brusselnorm investeert de Vlaamse Gemeenschap minimaal 5% van haar middelen voor Beroepsopleiding in Brussel.

B. ESR-TOETS

/

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp heeft geen invloed op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp heeft geen impact op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar definitief akkoord gegeven heeft voor voorliggend ontwerp van decreet voorzien we de volgende vervolgstappen:

- Voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie Werk van het Vlaams Parlement
- Bespreking van het ontwerpdecreet in de Plenaire vergadering van het Vlaams Parlement

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden en het ontwerp van decreet houdende de instemming met het samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap met betrekking tot de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden;

2° de Vlaamse minister bevoegd voor Werk te gelasten het voorgenoemde samenwerkingsakkoord en het ontwerp van decreet over te maken aan het Vlaams Parlement ter instemming.

De Vlaamse minister van Economie, Wetenschap, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS